

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Migrationsdomstolen
Avdelning 12

DOM
2022-05-23
Meddelad i Stockholm

Mål nr
UM 10390-21

KLAGANDE

Sekretess, se Partsbilaga sekretess

Ombud och offentligt biträde: Advokat Lisa Lindström

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT BESLUT

Migrationsverkets beslut 2021-11-09, se bilaga A

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Migrationsdomstolen avslår överklagandet i den del det avser statusförklaring och resedokument.

Migrationsdomstolen beviljar klaganden uppehålls- och arbetstillstånd i tretton månader från den dag denna dom får laga kraft.

Migrationsdomstolen förordnar att bestämmelsen om sekretess i 21 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska vara tillämplig även i fortsättningen för uppgifter i partsbilagan till denna dom, för uppgifter i Migrationsverkets beslut (bilaga A) om enskilds namn, födelsetid, adress, individnummer och för uppgifter i övrigt i Migrationsverkets beslut som rör sådana uppgifter.

Migrationsdomstolen beslutar att Lisa Lindström ska få ersättning med 11 819 kr, varav 8 652 kr för arbete, 803 kr för utlägg och 2 364 kr för mervärdesskatt.

YRKANDEN M.M.

Klaganden yrkar att migrationsdomstolen, med ändring av Migrationsverkets beslut, ska bevilja henne uppehålls- och arbetstillstånd, statusförklaring och resedokument. Hon yrkar även att utvisningsbeslutet ska upphävas.

Migrationsverket anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Identitet och hemvist**

Migrationsdomstolen bedömer, i likhet med Migrationsverket, att klaganden har styrkt sin identitet och att hennes skyddsbehov ska prövas utifrån förhållandena i regionen Massawa i Eritrea.

Skyddsbehov

Migrationsöverdomstolen gör samma bedömning som migrationsdomstolen när det gäller klagandens skyddsbehov. Hon är alltså inte att betrakta som flykting eller alternativt skyddsbehövande och kan inte beviljas uppehållstillstånd på denna grund. Det innebär även att hon inte kan beviljas statusförklaring eller resedokument.

Synnerligen ömmande omständigheter

Enligt 5 kap. 6 § första stycket utlänningslagen (2005:716) får, om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, tillstånd beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation föreligger sådana synnerligen

ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska särskilt beaktas utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situationen i hemlandet. Av förarbetena framgår att det inte går att uttömma ange alla de omständigheter som kan beaktas vid denna bedömning. Exempel på övriga omständigheter som kan komma att ingå i den sammantagna bedömningen är social utstötning, traumatisering till följd av tortyr eller liknande svåra upplevelser i hemlandet eller till följd av människohandel (prop. 2004/05:170 s. 187 och 192).

Hälsotillstånd

Av praxis framgår att det krävs att hälsotillståndet är synnerligen allvarligt för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas enbart på grund av medicinska skäl (MIG 2007:35). Vidare uttalas i förarbetena att ett skäl för uppehållstillstånd kan vara att utlänningen har en livshotande fysisk eller psykisk sjukdom eller lider av ett synnerligen allvarligt funktionshinder (prop. 2004/05:170 s. 280).

Av ingivet läkarutlåtande framgår att klaganden lider av diabetes, hypertoni (högt blodtryck), ryggvärk samt oro och ångest. Vidare framgår att hon får behandling, vilket lett till en förbättring av hälsotillståndet. Utan adekvat behandling finns risken för ett försämrat hälsotillstånd som i slutändan kan leda till fatala konsekvenser.

Migrationsdomstolen ifrågasätter inte att klaganden lider av ett försämrat hälsotillstånd. Av landinformationen framgår emellertid att behandling för diabetes och högt blodtryck är tillgängligt och kostnadsfritt i Eritrea. Eftersom adekvat vård finns att tillgå innebär det att klaganden inte kan beviljas uppehållstillstånd på grund av detta (MIG 2007:48). Vidare anser domstolen att varken ryggvärk, oro eller ångest utgör ett sådant synnerligen allvarligt hälsotillstånd som kan medföra att uppehållstillstånd beviljas enbart på grund av medicinska

skäl. Mot bakgrund av detta bedömer domstolen även att den medicinska utredningen inte ger stöd för att klaganden skulle riskera att utsättas för en allvarlig, snabb och oåterkallelig nedgång av hälsotillståndet vilket resulterar i intensivt lidande eller en avsevärd förkortning av den förväntade livslängden vid ett återvändande till Eritrea (se bl.a. Paposhvili mot Belgien, dom från den 13 december 2016 i mål nr 41738/10). En utvisning av klaganden strider därför inte mot artikel 3 i Europakonventionen. Sammantaget kan klaganden inte beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen enbart på grund av sitt hälsotillstånd.

Anpassning till Sverige

Vid prövningen av om det finns sådana ömmande omständigheter att en utlännings bör få stanna i Sverige på grund av sin anpassning till landet, ska bl.a. rätten till familje- och privatliv enligt artikel 8 i Europakonventionen beaktas (MIG 2012:13). Familjebegreppet i Europakonventionen omfattar i första hand kärnfamiljer, men kan även tillämpas i andra situationer. Europadomstolen har i ett flertal avgöranden uttalat sig om tolkningen och tillämpningen av artikel 8 i Europakonventionen när det gäller rätten till familjeliv. Relationen mellan föräldrar och vuxna barn faller utanför konventionsskyddet såvida det inte finns ett särskilt beroendeförhållande, utöver normala känslomässiga band (se bl.a. Senchishak mot Finland, dom från den 18 november 2014 i mål nr 5049/12).

Av utredningen framgår att klaganden vistats i Sverige sedan december 2019 och att fyra av hennes fem barn är bosatta i Sverige. Hennes femte barn är bosatt i Saudiarabien. Innan klaganden kom till Sverige har hon varit bosatt i Saudiarabien tillsammans med sin make och barn. Barnen har i olika omgångar flyttat till Sverige under perioden 25 december 2017–3 april 2019 och beviljats uppehållstillstånd här.

Domstolen ifrågasätter inte att det föreligger ett starkt känslomässigt band mellan klaganden och hennes barn. Mot bakgrund av att adekvat vård finns att tillgå i Eritrea samt med hänsyn till att klaganden har levt utan sina barn i omkring 8 månader efter det att sista barnet flyttat till Sverige anser migrationsdomstolen att klaganden inte har visat att det finns sådana ytterligare faktorer som visar på ett beroendeförhållande. De skäl som åberopas bedöms därför inte som tillräckliga för att konstituera ett familjeliv i enlighet med artikel 8 i Europakonventionen. Vid beaktande av hennes relativt korta vistelsetid i Sverige har hon inte heller etablerat ett privatliv i konventionsrättslig mening. Det har inte heller kommit fram några omständigheter i övrigt som visar på en sådan anpassning till Sverige som kan utgöra grund för uppehållstillstånd. Sammantaget finner migrationsdomstolen att klagandens anpassning till Sverige inte utgör en tillräckligt stark enskild omständighet som i sig berättigar till uppehållstillstånd i Sverige.

Situationen i hemlandet

Vid bedömningen av om utlänningen ska beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen ska hänsyn även tas till dennes situation i hemlandet. Därmed avses som tidigare framgått förhållanden som, utan att vara skyddsgrundande, gör att en avvisning till hemlandet framstår som olämplig vid en samlad bedömning av utlänningens personliga situation (MIG 2009:31).

Hur bedömningen avseende situationen i hemlandet ska göras har inte berörts närmare i förarbetena. Det som anges är att vissa andra omständigheter av humanitär karaktär kan beaktas vid den samlade bedömningen, exempelvis om utlänningen riskerar social utstötning vid ett återvändande till hemlandet.

Andra skäl kan vara kön eller sexuell läggning och humanitära skäl som gäller någon annan än sökanden (prop. 2004/05:170 s. 192). Situationer kan också uppstå där den allmänna situationen i ett land, utan att det är fråga om krig eller inbördeskrig, är sådan att det skulle te sig stötande att skicka någon tillbaka dit

även om vederbörande inte är att betrakta som flykting eller skyddsbehövande (MIG 2009:31). En sökandes berättelse om omständigheter som påstås medföra en risk för svårigheter efter hemkomsten får, i den mån bevisningen om detta brister, godtas om den framstår som trovärdig och sannolik (MIG 2010:6).

I förevarande mål finns det alltså anledning att beakta de svårigheter som klaganden kan förväntas få vid ett återvändande till hemlandet. Även den allmänna situationen i Eritrea har betydelse när det gäller den samlade bedömningen som ska göras enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen.

Migrationsdomstolen konstaterar att landinformationen i målet inte ger någon entydig bild av äldre ensamstående kvinnors situation i Eritrea. Detta får antas bero på den relativa slutenhet som, trots freden, fortfarande råder i landet. Denna slutenhet bidrar även till att situationen vad gäller de mänskliga rättigheterna i Eritrea är delvis svår att verifiera. Regeringen i Eritrea förmedlar lite eller ingen information till omvärlden i känsliga frågor. Människorättsorganisationer beviljas inte tillträde till landet och utländska besökare tillåts inte besöka fängelser eller militära träningsläger och får inte heller resa fritt i landet.¹

Av landinformationen går det emellertid att utläsa följande. Hälsovården är bristfällig och lider av stor resursbrist, av såväl utbildad personal som läkemedel och hälsoutrustning. Enligt tillgänglig statistik från Världshälsoorganisationen (WHO) år 2010 har Eritrea endast två läkare per 10 000 invånare. Medellivslängden beräknades 2018 vara 65 år enligt WHO. Vidare är Eritrea ett land med mycket utbredd fattigdom och de allmänna levnadsvillkoren präglas starkt av detta. Situationen förvärrades av kriget med Etiopien och den isolering som följde därefter. Av befolkningen bor 70 procent på landsbygden och det flesta arbetar med småskaligt jordbruk. Enligt statistik från Eritreas ministerium för

¹ UD, *Eritrea - Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situation per den 30 juni 2019*, 2019-12-18 (lifos 43898), s. 1–2.

land, vatten och miljö har tillgången till rent vatten ökat från 58 procent år 2010 till 85 procent år 2015, men vattenbrist råder under stora delar av året. Endast 13 procent av befolkningen hade tillgång till rimliga sanitära förhållanden samma år. Försörjningsläget vad gäller livsmedel i landet är ansträngt, även om mat och andra varor blivit tillgängliga efter freden med Etiopien. Eritrea har stora utmaningar vad gäller elförsörjning och drabbas ofta av elavbrott.²

Av landinformation framgår vidare att situationen för kvinnor är svår. Diskriminering och våld mot kvinnor förekommer inom alla delar av det eritreanska samhället. Kvinnor löper inte bara en extrem risk för sexuellt våld inom militären och i militära träningsläger, utan även i samhället i stort, där våld mot kvinnor utövas i en miljö av straffrihet. Diskriminering av kvinnor sker i kombination med andra kränkningar av mänskliga rättigheter, vilket medför att kvinnor är särskilt utsatta. Kränkningar av rätten till egendom, sysselsättning och fri rörlighet leder till att kvinnor är sårbara vad gäller bl.a. livsmedelsförsörjning.³

Klaganden gör gällande att hon är en äldre kvinna om 77 år med olika hälsobesvär, däribland diabetes vilket kräver medicinering och korrekt kosthållning vilket hon har svårt att sköta på egen hand. Hon är analfabet och har därmed begränsad erfarenhet av kontakt med bl.a. myndigheter. Hon lämnade Eritrea när hon var 17 år gammal och har alltså inte varit bosatt i Eritrea på 60 år. Hon har inga släktingar i hemlandet som hon har kontakt med. Fyra av hennes barn är bosatta i Sverige och ett barn är bosatt i Saudiarabien. Hennes make avled efter deras ankomst till Sverige i december 2019 i sviterna av covid-19. Domstolen anser att det inte kommit fram anledning att ifrågasätta klagandens uppgifter. Uppgifterna framstår vidare som trovärdiga och sannolika, varför de ska

² Regeringskansliet, *Eritrea – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situation per den 30 juni 2019*, lifos 43898, s. 10, 11–12.

³ UN Human Rights Council, *Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea*, 2015-06-05 (lifos 34881), s. 452.

godtas (MIG 2010:6). Domstolen anser därför att klaganden saknar en naturlig förankring i Eritrea. Utredningen i målet ger inte heller stöd för att hon skulle ha tillgång till något socialt nätverk i hemlandet. Vidare råder en svår humanitär situation i Eritrea med bl.a. utbredd fattigdom, bristfällig hälsovård i form av bl.a. resursbrist på mediciner, vattenbrist samt ett ansträngt läge vad gäller livsmedelsförsörjning. Situationen för kvinnor försvåras ytterligare av den diskriminering och det våld som kvinnor utsätts för i stor utsträckning. Det går vidare inte att finna information om att det finns någon form av socialt skyddsnät för äldre personer som inte längre är i arbetsför ålder. Med hänsyn till klagandens individuella omständigheter och situationen i hemlandet anser domstolen att klaganden vid ett återvändande skulle befinna sig i en särskilt utsatt situation vilket medför att risken för social utstötning i hemlandet bedöms vara stor.

Vidare konstaterar domstolen att även om klaganden inte bedömts vara skyddsbehövande på grund av att hennes barn undanhållit sig militärtjänstgöringen finns det alltjämt uppgifter som visar på att familjemedlemmar kan möta svårigheter vid ett återvändande. Enligt landinformationen har familjemedlemmar frihetsberövats, krävts på böter, tvingats ersätta den som avvikit, fråntagits af-färslicenser och fått egendom konfiskerad. Bestrafningen implementeras inte på ett systematiskt sätt och det kan skilja mellan olika regioner. Det finns även sporadiska rapporter, särskilt ifrån landsbygden, om att säkerhetsstyrkor frihetsberövar och förhör föräldrar, äkta makar eller syskon till personer som undanhållit sig från nationaltjänsten eller flytt från landet.⁴ Migrationsdomstolen anser att uppgifterna i denna del ger ytterligare stöd åt slutsatsen att klaganden riskerar att hamna i en särskilt utsatt och svår situation vid ett återvändande till Eritrea.

⁴ Migrationsverket, *Lifosrapport: Eritrea. Familjemedlemmars kontakt med eritreanska beskickningar i utlandet* (version 1.3), 2018-04-26 (lifos 41222), s. 19.

Slutsats

Vid en sammantagen bedömning av klagandens försämrade hälsotillstånd, anpassning till Sverige samt med särskild hänsyn till den svåra situationen som klaganden riskerar att möta i Eritrea anser domstolen att en utvisning framstår som stötande ur ett humanitärt perspektiv. Det föreligger därmed sådana synnerligen ömmande omständigheter som medför att hon ska beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen. Det har inte kommit fram skäl för att vägra uppehållstillstånd. Klaganden ska därför beviljas uppehålls- och arbetstillstånd i tretton månader.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-04).

Rosemarie Jansson Håvik
Rådman

Nämndemännen Alexander Enkvist, Susanne Lilja och John van den Tempel har också deltagit i avgörandet.

Föredragande juristen Hanna Wallström har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-04

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Om beslutet gäller förvar eller uppsikt finns ingen sista dag för ditt överklagande. Övriga beslut kan överklagas inom 3 veckor.

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv migrationsdomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha

och varför du tycker att Migrationsöverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till migrationsdomstolen. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Migrationsdomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Migrationsöverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Migrationsöverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Migrationsöverdomstolen

När målet kommer in till Migrationsöverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Migrationsöverdomstolen ger prövningsstillstånd i två olika fall.

- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Du behöver inte prövningstillstånd om beslutet gäller förvar och det är migrationsdomstolen som först har fattat beslutet, inte Migrationsverket.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet varför du anser att Migrationsöverdomstolen ska ge prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med migrationsdomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.